

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX:|| DE
CANONICA ET MO-||nastica Disciplina collapsa
restau-||randa, pristinoqué nitori || restituenda.||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

6. Co[n]clusiones paucæ de tota Iurisdict. Ecclesiastica

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](#)

718 DE DISCIP. ECCLES.
sedibus hereticos deposuerint ac meritò puni-
uissent, nisi penes se cohibituam Iurisdictionem
esse intellexissent: sic Arius à Concilio Nicœ-
no, sic Macedonius à Constantinopoliteno sic Ne-
storius ab Ephesino, alij denique ab alijs condem-
nati sunt. Totus postremò quintus liber Decreta-
lium, qui de poenis inscribitur, aduersariorum
errorem improbat & confutat.

C A P V T V I.

*Conclusiones pauca de vniuersa Iurisdictio-
ne Ecclesiastica.*

PRIMA Conclusio. Sicuti duplex est forum, v-
uum conscientia, alterum caularum: ita pot-
estas Iurisdictionis est duplex. De potestate Iuri-
dictionis quoad causas & negotia in Decretis ha-
betur hoc modo. Aliud est terminum causis in-
ponere, aliud est scripturas sacras diligenter ex-
ponere. Hac potestate, ut emendet & corrigat
aliquem, potest ipsum excommunicare & ad Ec-
clesia separare, de qua Matthæi 18. cap. & adhuc
refertur Disciplina Ecclesiastica, de qua agimus.
Potestas hæc Iurisdictionis dicitur cohibitus,
quia fertur etiam in inuitos, sed in altera nem-
absoluitur vel ligatur inuitus. Secunda Conclu-
sio. Separantur hæc potestates, quia simplices
sacerdotes quibus commissa est cura animarum, e-
qua in foro conscientia est, habent sine altera, &
contra qui sunt iudicis in foro cauarum habent
potestatem illam sine sacerdotio ut Archidiaco-
ni & non possunt ligare vel absoluere. 3. Conclu-
sio.

sio. Vtraque hæc potestas distinguitur à potestate
Ordinis. atqui potestas ordinis, quātum ad essen-
tiā attinet, non distinguitur à sacerdotali cha-
ractere, qui est indelebiliter impressus in anima.
At potestas Iurisdictionis, haudquaquam est eius-
modi. ac sunt nimirum, qui sacerdotio initiati,
nullo omnino funguntur Iurisdictione, & contra
sunt qui Iurisdictionem habeant, nec tamen sunt
sacerdotes. Quarta conclusio. Etsi potestas ordi-
nis à potestate Iurisdictionis omnino separetur,
ea tantum ad id necessaria est, vt potestas ordinis
possit actum suum exercere. oportet sacramen-
talis pœnitentiæ dispensatorem habere quibus
imperet, non potest autem habere imperium in
quenquam sine Iurisdictione. præter voluntariā
& vltroneam subiectionem opus est ut quis pa-
rocho superioris auctoritate subjiciatur 5. con-
clusio. Potestas Iurisdictionis in foro conscienc-
iæ non æqualiter in omnibus inuenitur 6. con-
clusio. Potestas Ecclesiasticæ Iurisdictionis in fo-
ro exterior non dicitur immediate sed mediate
clavis 7. conclusio. Potestas ordinis sacramenta-
lis indelebilis & immobiles est, potestas Iurisdi-
ctionis externa mobilis & separabilis est sic alta-
re consecratum semel, non est reconsecrandum,
sic in schismatico & hæretico manet consecratio
& character. vnde si postea resipiscat recipiatur
que in gremio sanctæ & Apostolicæ Ecclesiæ, nō
est talis reconsecrandus sicuti contra Donatistas
arguit B. Augustinus. Potestas autem Iurisdictionis
non manet in hæreticis. 7. q. i. capit. Nouatianus.
Cyprianus ait, qui nec unitatem spiritus nec

CON-

730. DE DISCIP. ECCLES.
coniunctionem pacis obseruat, & se ab Ecclesiæ
vinculo atque à sacerdotum collegio & Episcopi
separa-, nec potestatem potest habere nec hono-
rem. vnde sequitur hæreticos nostri temporis nō
habere potestatem exercendæ in ullos Discipli-
næ Ecclesiasticæ. 8. Conclusio. Abbatissis & Prio-
rissis committitur ut regant & corrigan subie-
ctas mulieres in monasterijs, quoniam periculo-
sum est, viros cū mulieribus in monasterijs ver-
sari & eas familiariter regere. Committitur
tutur mulieribus aliquis usus clauium, sed non po-
testas clauium 9. conclusio. Licet potestas Iuri-
dictionis Ecclesiasticæ concedatur non sacerdo-
tibus, non tamen puris laicis, neque religiosis co-
rona clericali parentibus etiam si monachem
habeant coronam vide ext. de iudicijs cap. de-
cernimus tractat hanc quæstionem docte Franci-
eus de Victoria Melchioris Cani præceptor in
Relectione prima, De potestate Ecclesiæ in quæ-
stione Sectionis 7. Vtrum Ecclesiæ Ici sint exem-
pti à potestate Civili & asserit contrarium sen-
tentiam vel potius errorem Marsiliij de Padua &
Ioannis de Landuno damnatum esse in quadam
extrauagante Ioannis 23. vt refert Cardinalis de
Turrecremata li. 4. de Ecclesia vide & Albertum
Pighium contra hanc errorem in libris de His-
archia Ecclesiastica. Decima conclusio. Sicuti di-
ditur potestas ordinis in 2. claves, quippe in cla-
uem scientiæ & potestatis sic etiam potestas Iu-
risdictiostis in duas claves distribuitur, quia duo
omnino sunt necessaria in omni operatione iusti-
iudicis ferentis de aliquo sententiam, primum
potestas

potes^{tas} cognolcendi & discernendi personæ illius idoneitatem, deinde potes^{tas} definiendi seu iudicandi & ferendi sententiam in causa compo- nenda & perficienda, & hæc duo sunt, quibus in foro conscientiæ & in foro exterioris iudicij duæ claves inter se aliquo modo distinguuntur. 8. Conclusio. Ut in potestate Ordinis non distinguuntur inter se duæ claves iuxta essentiam, sed quatenus ad varios & subordinatos actus referuntur. Eodem modo in potestate Iurisdictionis sentiendū est de duabus clauibus, quod uempe iuxta essen- tiā non distinguantur, quia ad eundem plane spectat discernere ac plane intelligere, quid iu- stum quidve iniustum sit in causa quam dirime- re habet, ad quem pertinet eiusmodi causam de- finire etiā, ideo ob duos subordinatos actus, qui sunt, discernere quid sit iustum & quid secus, de- inde condemnare & absoluere, duæ claves esse dicuntur & eisdem vocantur nominibus, quibus claves ordinis vocantur nempe clavis scientiæ & clavis potestatis.

CAP V T VI I.

De Disciplina Lutheranorum.

A Pud Lutheranos neglectam plane esse Disci- plinam docte, solide & prolixè ostendit D^o Petrus Canisius li. i. de Corruptelis verbi Dei ca. 4. à fol. 77. vsque ad fol. 95. eò breuitatis studio be- neuolum Lectorem remittimus. tantum Smide- lini Præpositi Tubingensis testimonium asscribo. is in 4. Concione in Christi verba Lucæ 21. de ter- renis Planetis. germanica eius verba latine sic so-

Aaa

nant,